

Реферат на тему: "Грабовський"

Павло Грабовський

Реферат

На тему: " Грабовський"

СПІВЕЦЬ МУЖНОСТІ І БОРОТЬБИ

На його обличчі — печать зажури і мужності, мудрості і самозречення. Високе чоло, задумливий погляд сірих очей, ясних, аж прозорих, глибоких, як тінь вечорова. Такі очі одних гріють вогнем, а інших обдають крижаним холодом. Хоч більшу частину свого життя письменник провів у тюремних казематах і на холодній півночі, хоч замість людей бачив ґрати та фортечні стіни, все ж ні на хвилину не згасав у ньому вогонь любові до скривдженої людини.

Тяжкі умови життя прирекли поета на передчасну фізичну смерть, але ніщо не могло вбити його титанічного духу, погасити вогонь його вільнолюбства.

Грабовський полум'янів, а не тлів, і рано згорів. На скромному надгробку поета стоять дати: 1864-1902. Тридцять вісім років життя. Життя — подвигу.

Його великий попередник, Т. Г. Шевченко, звертаючись до долі, говорив:

Ми просто йшли; у нас нема

Зерна неправди за собовд,

Ці слова з повним правом міг би повторити й Грабовський. Певно ж, сила його голосу поступається перед могутнім Шевченковим покликом, але він, так як і Кобзар, не тільки словом, а й особистим життям ствердив несхитну вірність революційним ідеалам.

Поет-революціонер, борець і мученик. Українець із села Пушкарного. Охтирського повіту. Харківської губернії (тепер Грабовське. Краснопільського району. Сумської області). Українець, що став другом і братом росіянинові й полякові, італійцеві й фінну. Бурсак, вигнаний семінарист, чорнопереділець, солдат. В'язень харківської, ізюмської, Бутирської, іркутської тюрем. Засланець найвіддаленіших місць Сибіру — Балаганської округи, Вілюйська, Якутська, Тобольська. Автор кількох збірок нев'янучої поезії, блискучий публіцист, талановитий перекладач. Народник, що йшов до марксизму. Такий життєвий шлях цієї людини. "Як подивлюсь я на своє життя від початку, так не було в йому нічогісінько майже світлого, крім важкої праці, злиднів, хвороб та пропадань серед жорстоких, запеклих людей, серед нелюдських та катівських громадських обставин,— скаржився поет на власну долю у своїй "Автобіографії".—Горем та злиднями почалося моє життя, горем та злиднями й скінчиться. Але не треба мені світових заман та ласощів, аби тільки дали спромогу працювати для рідного краю, присвятити йому ті слабкі сили, які ще остались в моїм покаліченім та понівеченім тілі. Не дають і не дадуть..."

З 38 років життя 20 неволі, тяжкої хвороби і смерть на чужині!

Яку ж треба було мати в серці любов до знедоленого краю, як треба було вірити в

прийдешнє щастя, щоб в останні дні свого життя проспівати гімн боротьбі за людську справедливість:

За вікном у мене
Хуга прошуміла,
Почуття шалене
В серці зворушила.
Хочеться всі пута
Одразу порвати,
Як та хуга люта,
Знятись-погуляти.

А як же все це починалося? Звідкіля бралися сили? Він народився через три роки після "голодної волі", селянської реформи 1861 року, коли капіталізм змів останню перепону і заповнив Росію.

Вихователем вразливої його душі було саме життя.

Син бідного паламаря, сирота з 8 років, майбутній поет уже змалку настроювався на героїку. До цього ж кликали народні пісні та казки, почуті від матері і бабусі.

На десятому році мати віддає Папла до Охтирської бурси, в науку до попа. Піп не знав жодного українського слова, глузував з українців і всіх бурсаків поділяв на коханців і нелюбих. Серед останніх був і Павло.

"Крім мертвої науки,— пригадує в своїй "Автобіографії" П. Грабовський. — бурса нічого мені не дала; мені дуже припала до серця латинська мова, але не бурса зацікавила мене тією мовою; мені любо було перекладати оповідання про славетні вчинки стародавніх героїв, через те й латина сподобалась".

У 1879 році П. А.— Грабовський вступає до Харківської семінарії. Тут він і переймається народницькими ідеями, які тоді панували серед передових людей Росії. Цьому сприяло читання книжок і розповіді та поради професора словесності. Грабовський помер дуже рано. Франко говорив: "Доконали людоді ще одну молоду силу, понівечили гарний талант, що міг би був зробити чимало доброго серед своєї рідної "суспільності".— З болем у серці писав промученицьке життя поета.

Боляче озвалася смерть Грабовського у серці кожного, хто знав поета і поділяв його революційне завзяття.

Могилу славного сина українського народу любовно доглядають вихованці тобольського дитячого будинку — громадяни нової епохи. На ній завжди лежать живі квіти або свіжі ялинові гілки. Вони нагадують про "живе життя", за яке боровся, страждав і передчасно поліг поет.

Поезія Грабовського живе серед нас. На нашій літературній ниві вона горить полум'яною маківкою. У її барві — колір крові, священний колір нашого червоного революційного прапора.